Derfor koster kvalitetsfliser mer

Å pusse opp badet er en stor investering, og det kan være fristende å velge blant de billigere flisene. Men det kan koste dyrt i det lange løp. For det er egentlig ikke prisen på flisene som trekker opp - men arbeidet. Og dårlig fliskvalitet gjør fort flisleggingen dyrere enn nødvendig.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Et nytt baderom sluker penger. Det går fort med et par hundre tusen kroner for en helt standard oppussing av et normalstort bad. Og det er meget enkelt å få det til å koste mye, mye mer. Men å spare penger gjennom å velge billige fliser, fremfor fliser fra kvalitetsprodusenter, gjør at vinninga fort kan gå opp i spinninga.

- Flisene er det lille, det er alt arbeid som er det dyre, sier Patrik Björklund, butikksjef hos Höganäs i Brobekkveien i Oslo. Og hvor lenge skal et bad holde? Om vi regner med en levetid på 25-30 år blir prisforskjellene ikke store.

Sikkerhet

For privatpersoner er det ikke lett å få øye på forskjellene mellom en flis som koster hundre kroner kvadraten og en lignende som koster 500.

- Hvorfor skal kunden egentlig velge den dyrere?

Ett svar er at kunden i kvalitetsbutikken får en totalløsning der fliser, lim og membran er testet og godkjent sammen, slik at han eller hun kan være trygg på at de fungerer sammen.

- Kjøper du produktene ulike steder, er det vanskelig å vite hvor du skal henvende deg hvis noe går galt, sier Patrik Björklund. Forbrukere blir også mer og mer opptatt av etikk og moral, og i våre fabrikker forekommer garantert ikke noen tvilsomme arbeidsforhold.

Sjenerøse feilmarginer

De europanormer som regulerer flisenes kvalitet, slik som vannopptak, konveksitet og skjevhet, er forholdsvis sjenerøse, sett fra nordiske forhold. En kvalitetsleverandør holder seg langt innenfor disse grenser, noe som gjør at flisleggeren ikke trenger å bruke tid på å prøve seg frem til hvilke fliser fra pakkene som passer best inntil hverandre.

Er flisene litt skjeve, det vil si at vinklene ikke er helt rette, vil en litt tykk fug kunne ta opp forskjellene. Men i dag er tynne fuger på moten, og da er den muligheten borte.

Mønstre som er trykket ned i overflaten blir raskt svært kjedelige dersom alle flisene på et gulv ser helt like ut. Kvalitetsprodusenter bruker et større mønster, slik at variasjonen blir stor.

- Til en messestand la Höganäs 50 kvadratmeter med en spesiell type flis, og ga montørene i oppdrag å markere alle like fliser underveis. De fant ingen! forteller Patrik Björklund.

Tykk og glatt glasur

Ulike fliser har ulik slitestyrke, gradert i en skala fra 1 til 5, der 1 tåler minst og 5 mest riping. Slitestyrken avgjøres av hardheten i overflaten, at glasuren eller brenningen er hard nok til bruken. De sterkeste flisene kan benyttes til alle formål, men det skal aldri legges en flis med lavere enn anbefalt slitestyrke.

- På glaserte fliser skal glasuren ikke være for tynn slik at man ser keramikken under når flisen kommer opp på veggen, siden det fører til stygge fargevariasjoner, sier Patrik Björklund.

En billig glasur kan også ha luftbobler, nålestikk i overflaten eller det kan ha kommet smuss under. En kvalitetsglasur er tykk og helt glatt.

- En vanlig hvit veggflis er noe av det vanskeligste. Det blir så påtagelig hvis ikke alle har eksakt den samme fargen, sier han.

Europanormen for vannopptak sier at en flis ikke skal ta opp mer enn 6 prosent vann, målt over 100 sykler med fukt og tørke.

- 100 sykler kan virke mye i Italia, men her i Norden er det lite. Derfor har våre frostsikre fliser et vannopptak under 0,5 prosent, forteller Björklund.

Kaliber og produksjonsnummer

Ved fliskjøp er det viktig å sjekke at alle flisesker har samme produksjonsnummer. I dag lages de aller fleste fliser ved tørrpressing. Det innebærer at flismassen legges i stålformer og presses sammen under høyt trykk. Fliser av typen rettificato er kantskjært en gang etter pressing og har eksakte mål.

For vanlige fliser er det i tillegg viktig å se at alle esker har samme kaliber. Kaliberen settes etter en skala som forteller hvor stor feilmargin det var i pressformen ved hvert støp.

- Vi har egen produksjon i Italia, Tyskland, Portugal og Finland og kvalitetstester produktene både maskinelt og manuelt. Produksjonen er igang under flere år, slik at kundene kan komplettere kjøpene i etterkant. Vi har vært med i 125 år og tenker å være med lenge til, sier Patrik Björklund og avslutter med å fortelle at de hver uke får inn kunder som vil komplettere tidlige kjøp.

- Det er ikke alltid lett å finne flere enkeltfliser som ble lagt for 20 år siden. Men vi klarer å hjelpe de fleste!

Kvalitetskriterier fliser

Skjevhet
Konveksitet
Størrelsesforskjeller
Fargeforskjeller
Størrelse på mønstre
Glasurens kvalitet
Frostsikkerhet/vannopptak
Mulighet for kompletteringer i etterkant
Samme kaliber
Samme produksjonsnummer
Etikk og moral

Under én krone dagen

Til et gulv på 3 m x 4 m går det med 12 kvadratmeter fliser, pluss litt ekstra for å ha til avkapp eller mønstertilpassing. Prisforskjellen mellom kvalitetsflisene som koster 550 kroner kvadraten, og de andre fra billigbutikken som koster 150 kroner, utgjør i dette tilfelle 5.000 kroner. Med en tenkt levetid på 20 år er det under én krone dagen.